

Χριστουγεννιάτικοι συνειρμοί

Ορθοδοξία / Εορταστικοί λόγοι

Αρχμ. Χριστόδουλος, Καθηγούμενος της Ιεράς Μονής Οσίου Συμεών του Νέου Θεολόγου

Τίκεται σαρκί ο Λόγος

και εν φάτνη των άλογων γεννηθείς ανακλίνεται ·

τούτο συγκατάβασις η άκρα,

τούτο η φρικτή οικονομία![\[1\]](#)

(Ο Υιός και Λόγος του Θεού γεννιέται με σάρκα και ανακλίνεται στη φάτνη των άλογων· αυτό είναι η άκρα συγκατάβασή του, αυτό είναι η φρικτή του οικονομία, για τη δική μας σωτηρία!)

Φίλτατοι αδελφοί εν Χριστώ, τω δι' ημάς τους ανθρώπους και διά την ημετέραν σωτηρίαν κατελθόντι εκ των ουρανών και σαρκωθέντι εκ Πνεύματος Αγίου και Μαρίας της Παρθένου και ενανθρωπήσαντι· φρονώ ταπεινώς ότι δεν ήταν τόσο δυσάρεστη για τον Σωτήρα και Λυτρωτή μας, τον Κύριο του παντός, η κατά σάρκα γέννησή του μέσα στη φάτνη των αλόγων – διότι ουκ ην αυτοίς τόπος εν τω

καταλύματι[2] – αφού άλλωστε την επέλεξε ο ίδιος. Πιο δυσάρεστο θα είναι να μη βρει κι εφέτος, κατά την επανάληψη της κοσμοσωτήριας εορτής της Γεννήσεώς του, τόπο (και μάλιστα σ' αυτές τις πονηρές και ζοφερές ημέρες με τις άνευ προηγουμένου καταχθόνιες μεθοδεύσεις για την απορθοδοξοποίηση του λαού μας και με την επίσης άνευ προηγουμένου νομιμοποίηση της ανομίας) σε κάποιες ψυχές δικών του τέκνων, δηλαδή χριστιανών ορθοδόξων, στο όνομά του το πανάγιο βαπτισμένων, και αυτόν τον Χριστόν ενδεδυμένων· ίσως στη δική μου ψυχή, ίσως στη δική σας...

Γι' αυτό,

Αποκενούντες ως μύρα τα δάκρυα
τω δι' ημάς Χριστώ τικτομένω σαρκί,
σαρκός τας κηλίδας καθαρίσωμεν
τω αχράντω καθαρώς προσιόντες.[3]
(χύνοντας σαν μύρα τα δάκρυα
προς τον Χριστό που σαρκώθηκε για χάρη μας,
της σάρκας τις κηλίδες ας καθαρίσουμε,

ώστε τον άχραντο καθαροί να προσεγγίσουμε.)

Κι έτσι με αυτογνωσία να του πούμε ταπεινωμένοι:

Ιησού,

το χιόνι που στολίζει την ψεύτικη φάτνη μας

είναι πιο καθαρό και πιο λευκό

από της καρδιάς μου την αγνότητα.

Τί κρίμα!...

και σούταξα πέρσι τα Χριστούγεννα,

να μη σε γιορτάσω πια

με διάκοσμο γιορτινό,

αλλά εν πνεύματι και αληθεία .

Ποιός όμως είναι ο εορτασμός εν πνεύματι και αληθεία;

Να εορτάζουμε όχι σαρκικώς, αλλά θεϊκώς· όχι κοσμικώς, αλλ' υπερκοσμίως· μη στήσουμε χορούς, μη στολίσουμε τους δρόμους, μην εκθηλύνουμε τη γεύση, μη χαρισθούμε στην αφή, μη στολισθούμε με αστραφτερά πετράδια, με χρυσάφι λαμπερό, με ραψίματα που ψευτίζουν το φυσικό κάλλος, με γλέντια, με μεθύσια, με κοίτες κι ασέλγειες. Μη συναγωνισθούμε στην κραιπάλη· γιατί για μένα κάθε περιττό και όχι αναγκαίο είναι κραιπάλη, όταν μάλιστα πεινούν κάποιοι άλλοι [\[4\]](#) (όπως συμβαίνει σήμερα)!

Όμως οι πλείστοι συσηματιζόμαστε με τους ξενόφερτους δυτικότροπους εορτασμούς πανηγυρίζοντας αλόγως την άκρα ταπείνωση και συγκατάβαση του Θεού Λόγου, που ακριβώς ενανθρώπησε, για να μας λυτρώσει από την αλογία των παθών:

Ο λόγω τείνας ουρανόν

αλόγων εν φάτνη ανακέκλισαι, Χριστέ,

της αλογίας των παθών ημάς θέλων εκλυτρώσασθαι. [\[5\]](#)

(Συ που με τον λόγο σου δημιούργησες τον ουρανό,
στων αλόγων τη φάτνη ανακλίθηκες,
θέλοντας να μας λυτρώσεις από την αλογία των παθών).

Αλλ' αν αλόγως και παραλόγως, ακόσμως και κοσμικώς πανηγυρίζουμε, τότε γιορτάζουμε Χριστούγεννα χωρίς Χριστό!...

Γι' αυτό,
Καμιά χαρά , κανένα φώς, καμιά ελπίδα,
μόνο στιγμές-στιγμές μια φτωχή αχτίδα...

Ο Ιησούς όμως ευτυχώς δεν είναι ο ελθών κάποτε πριν 2000 τόσα χρόνια, είναι ο ερχόμενος. Η Παρθένος σ ή μ ε ρ ο ν τον Υπερούσιον τίκτει...

Σ ή μ ε ρ ο ν γεννάται εκ Παρθένου...
Ελθέ, λοιπόν, το φως το αληθινόν, ελθέ, η αιώνιος ζωή,
ελθέ, ον επόθησε και ποθεί η ταλαίπωρός μου ψυχή,
ελθέ, ο μόνος προς μόνον ότι μόνος ειμί... [\[6\]](#)

Ελθέ γιατί δεν αγνοώ, Δέσποτα ποιος είσαι και από ποιον εξέλαμψες. Ή μήπως, επειδή φέρεις τη σάρκα, μου διαφεύγει της αστραφτερής σου θεότητας η αίγλη; ή μήπως αγνοώ πως, ενώ βρισκόσουν όλος στους κόλπους του Πατρός, ήσουν συγχρόνως όλος στα σπλάγχνα της δούλης σου και μητρός;[\[7\]](#)

Η άγνοια κατά τους θεοφόρους πατέρες είναι γενεσιουργός αιτία της πνευματικής ψυχρότητας του ανθρώπου.

Έτσι,

Φέτος δεν χιόνισε

κι όμως είν' όλ' από πέρσι πιο κρύα!

Πέρσι, θαρρείς,

ότι των κακουχουμένων αδελφών

μ' έκαιγε ο πόνος ο βαθύς.

Τώρα γύρω καρδιές ψυχρές,

εποχής παγερής...

Διψάω τη θερμή σου ανάσα, θείο βρέφος.

Φτιασιδωμένο τζάκι εμπρός μου· δεν με ζεσταίνει.

Πεινάω για την αγάπη σου, Χριστέ μου· μα τη βλέπω παντού

σαν τα βρέφη από τον Ηρώδη

στην επιτήδευση σφαγμένη.

Όντως εψύγη η αγάπη των πολλών, ευτυχώς όχι όλων...

Η καμπάνα του εσπερινού με λυτρώνει

και από των ματαίων λογισμών με ανυψώνει.

Γιατί ο μέγας Χρυσόστομος με αναπτερώνει: Τα πάντα σκιρτούν από χαρά, διακηρύττει. Θέλω κι εγώ να σκιρτήσω, θέλω να πανηγυρίσω! Ελάτε λοιπόν να γιορτάσουμε, ελάτε να πανηγυρίσουμε! Ο διάβολος καταισχύνθηκε, ο θάνατος καταργήθηκε, ο παράδεισος ανοίχθηκε!...

Όμως κανένας δεν μπορεί του Λυτρωτή μας Χριστού τη Σάρκωση και τη Γέννηση να χαρεί, χωρίς καρδιά καθαρή. Και η κάθαρση βέβαια της καρδιάς (πρώτο σκαλοπάτι της τρίβαθμης κλίμακας προς τον ουρανό-καθαρση, φωτισμός, θέωση) μπορεί να επιτευχθεί μόνο με προσευχή αδιάλειπτη, άσκηση, και κατ' εξοχήν με

την ειλικρινή εξομολόγηση. Και πάλι ο κήρυξ της μετανοίας ιερός Χρυσόστομος συνιστά, επίδειξον τα τραύματα τω ιατρώ· και άλλος κορυφαίος εκκλησιαστικός συγγραφέας βεβαιώνει: όποιος αμάρτησε, συγχωρείται με άφθονα δάκρυα και με την εξομολόγηση όλων των αμαρτιών του, χωρίς ντροπή, στον ιερέα του Κυρίου.

Αλλά το κοσμοσωτήριο γεγονός της του Υιού και Λόγου του Θεού σαρκώσεως, και της επί γης παρουσίας του και του ανθρωπίνου γένους της λυτρώσεως ποιητικώς ύμνησε ο ποιητικώτερος όλων των αγίων, όσιος Συμεών ο νέος Θεολόγος, σε κάποιους από τους Ύμνους θείων Ερώτων του. Ελάχιστο δείγμα μεταγλωττισμένο:

Συ, που των πάντων ως Θεός, έξω των πάντων είσαι, θνητός να γίνεις δέχθηκες και νάρθεις μες στον κόσμο,

και, με τη σάρκα που έλαβες, Χριστέ, κοντά μας ήρθες.

Κι όπως, μ' όλο που βρίσκεσαι ψηλά με τον Πατέρα, είσαι από μας αχώριστος, Λόγε, νύχτα και μέρα,

έτσι κι εμάς τους δούλους σου, μες στα αισθητά που ζούμε και τα ορατά, μας λύτρωσες και λαμπρούς μες στο φώς σου, μας ανεβάζεις μετά σου ψηλά στον ουρανό σου!...

Και με τη σάρκα που έλαβες, Χριστέ, κοντά μας ήρθες, γράφει ο θεηγόρος Συμεών, και συμπληρώνει ο Θεσσαλονίκης άγ. Γρηγόριος Παλαμάς, ότι σκοπός της ελεύσεως στη γη του Σωτήρος Χριστού ήταν να φέρει στον κόσμο την ειρήνη του· πολυπόθητο θείο δώρο πάντα, κατεξοχήν όμως σήμερα στον ταραγμένο τόπο μας και στην ταραγμένη μας γη, που μοιάζει σχεδόν ολόκληρη σαν ηφαίστειο, έτοιμο να εκραγεί:

Ο προαιώνιος Λόγος του Θεού, γράφει ο μέγας της Θεσσαλονίκης αρχιεπίσκοπος Γρηγόριος, γεννιέται με σάρκα σ' ένα σπήλαιο, για να προσφέρει στους ανθρώπους την ειρήνη του . Αυτή την ειρήνη ας την φυλάξουμε με όλη μας την δύναμη.

Ας ειρηνεύσουμε πρώτα με τον Θεό πράττοντας τα ευάρεστα σ' αυτόν: ζώντας δηλαδή με σωφροσύνη, μέσα στην αλήθεια και τη δικαιοσύνη.

Ας ειρηνεύσουμε μετά με τον εαυτό μας, υποτάσσοντας τη σάρκα στο πνεύμα, γιατί μόνο έτσι θα καταστείλουμε τον εμφύλιο πόλεμο, που μαίνεται μέσα μας.

Ας ειρηνεύσουμε, τέλος, μεταξύ μας ανεχόμενοι ο ένας τον άλλον και συγχωρώντας ο ένας τον άλλον, όπως μας συγχώρεσε ο Κύριος συγκαταβαίνοντας μέχρις εμάς για χάρη μας.

Κλείνοντας, ας δώσουμε και πάλι τον λόγο στον αγιώτατο Γρηγόριο Νεοκαισαρείας τον Θαυματουργό – τον παλαιότερο από τους αγίους Γρηγορίου της εκκλησίας μας- για να επισφραγίσει με το σπάνιο ρητορικό και ποιητικό μαζί χάρισμά του, εγκωμιάζοντας τη μητρόπολη των εορτών:

Δεν μπορώ να μη σε προσκυνώ, τον προσκυνούμενο απ' όλη την κτίση. Δεν μπορώ να μη κηρύττω εσένα, που ο ουρανός διά του αστέρος υπέδειξε και η γη διά των μάγων υποδέχθηκε και των αγγέλων οι χοροί ανευφημούσαν και οι αγραυλούντες ποιμένες ανυμνούσαν.

Εσύ ο ίδιος είσαι Θεός και άνθρωπος, επειδή είσαι φιλόανθρωπος. Εσύ σκήνωσες ανάμεσά μας και φανερώθηκες στους δούλους σου με δούλου μορφή. Εσύ είσαι ο Χριστός, ο αληθινός Θεός μας!... μοναχός Ιωνάθαν αγιοσυμεωνίτης.

ΤΟ ΧΑΜΕΝΟ ΠΟΥΛΙ

Ήταν ένα πουλί ζεστό, γελαστό,
γεννήθηκε μαζί με το Χριστό.

Κελαηδούσε χρυσές μαργαρίτες.

Βελούδινα πόδια, ρόδινα φτερά,

πηδούσε-τί χαρά ! -

στους ώμους των γυμνών ζητιάνων.

Το τραγούδι του ανάσταινε

παγωμένες καρδιές.

Όταν το κυνήγησαν,

άνοιξε τα ροδόφτερά του ως τα ουράνια.

Χάθηκε.

Κι ήταν τ' όνομά του Α γ ά π η.

Σημειώσεις:

[1] Όρθρος 21 Δεκ.

[2] Λουκ. β' 7

[3] Τριώδιο Αποδείπνου 22 Δεκ.

[4] άγ. Γρηγόριος Θεολόγος

[5] Κανών Όρθρου 23 Δεκ.

[6] όσ. Συμεών Ν. Θεολ. Εύχή Μυστική

[7] άγ. Γρηγόριος Νεοκαισαρείας.

<http://bit.ly/2Cc1u5y>